ÇEVRE YÖNETİM PLANI

Doküman No: ENV-MRKZ-CVR-PL-01

REV.NO	REVİZYON TARİHİ	REVİZYON AÇIKLAMASI	HAZIRLAYAN	İNCELEYEN	ONAYLAYAN
00	10.04.2025	Hazırlık	**Çevre Koordinatörü**	**Kalite ve Denetim Yöneticisi**	**Yönetim Kurulu Üyesi**
			ÖNER AKTEN	GÜLŞAH ÇELİK ESER	NUMAN TÜFEKÇİ

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ 3
2. KAPSAM 3
3. TANIMLAR 3
4. SORUMLULUK 4
5. ÇEVRE POLİTİKASI 5
6. ÇEVRE HEDEFLERİ 5
7. ÇEVRE SÜREÇLERİ AKIŞI 6
8. ENERJİ YÖNETİM SÜRECİ 6
8.1. Enerji Verimliliği Hedeflerinin Belirlenmesi 7
8.2. Çalışan Farkındalığı ve Eğitim 7
8.3. Enerji Verimliliği Projeleri 7
9. ATIK YÖNETİM SÜRECİ 7
9.1. Ayrıştırma 7
9.2. Depolama 7
9.3. Taşıma 8
9.4. Bertaraf ve Geri Dönüşüm 8
10. REFERANSLAR 8
11. EKLER 8

1. AMAÇ

Bu Çevre Yönetim Planı, **ENVESU**'nun faaliyet gösterdiği merkez ofis ve geçici inşaat proje ofislerinde çevresel etkilerin kontrol altına alınması, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, çevre kirliliğinin önlenmesi ve yasal/diğer gerekliliklere uygunluğun sağlanması amacıyla hazırlanmıştır. Plan, çevresel performansın sürekli iyileştirilmesini ve ISO 14001:2015: Çevre Yönetim Sistemi, ISO 9001:2015: Kalite Yönetim Sistemi, ISO 45001:2018: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 50001:2018: Enerji Yönetim Sistemi, gibi çevre performansına doğrudan veya dolaylı yoldan etki eden standartlara uygun bir çevre yönetim sisteminin etkin bir şekilde uygulanmasını hedefler.

2. KAPSAM

Bu plan **ENVESU** ve iştiraklerinin merkez ofis ve merkeze bağlı proje ofislerinde yürüttüğü inşaat, altyapı, enerji ve çevre projelerini kapsar.

Bu plan, tasarım, uygulama ve izleme süreçlerini içermekte olup ve projelerin yaşam döngüsü boyunca çevresel etkilerini, enerji kaynaklarını ve atık yönetimini açıklar.

3. TANIMLAR

Çevre Politikası: ENVESU'nun çevresel hedeflerine ulaşmak için taahhüt ettiği temel prensipler ve yaklaşımları ifade eder.

Çevre Hedefleri: Kuruluşun çevresel performansını artırmak için belirlediği, ölçülebilir ve spesifik hedefleri tanımlar.

Enerji Verimliliği: Aynı miktarda iş veya hizmet üretimi için daha az enerji tüketilmesini sağlayan yöntem ve süreçleri ifade eder.

Atık Yönetimi: Atıkların çevreye zarar vermeyecek şekilde toplanması, ayrıştırılması, taşınması, depolanması ve bertaraf edilmesi süreçlerini kapsar.

Tehlikeli Atık: İnsan sağlığına ve çevreye zarar verme potansiyeline sahip olan, özel yöntemlerle bertaraf edilmesi gereken atıklar (ör. elektronik atıklar, tonerler) kapsar.

Tehlikesiz Atık: Çevresel açıdan düşük riskli, geri dönüşümü mümkün olan atıklardır.

Geri Dönüşüm: Atık malzemelerin yeniden işlenerek üretim sürecine kazandırılması işlemidir.

Çevresel Performans: Kuruluşun çevresel hedeflerine ulaşma derecesini ifade eden ölçülebilir sonuçları ifade eder.

Çevresel Risk: Bir faaliyet sonucunda çevrede meydana gelebilecek olumsuz etkilerdir.

Enerji Yönetimi: Enerji tüketimini izleme, analiz etme ve optimize etme süreçlerini kapsayan yönetim yaklaşımını ifade eder.

Enerji İzleme: Enerji tüketimi verilerinin düzenli olarak ölçülmesi ve kaydedilmesi sürecidir.

Enerji Performansı: Enerji kullanımı ile ilgili ölçülebilir sonuçları ifade eder.

Çevre Mevzuatı: Çevreyle ilgili yerel, ulusal veya uluslararası yasa, yönetmelik ve standartları ifade eder.

ISO 14001: Çevre Yönetim Sistemi'ni kurma ve sürdürme konusunda rehberlik sağlayan uluslararası bir standarttır.

ISO 50001: Enerji yönetimi sistemlerinin oluşturulması ve enerji performansının iyileştirilmesine yönelik uluslararası bir standarttır.

Bertaraf: Tehlikeli ve tehlikesiz atıkların, çevreye zarar vermeden, yasal yöntemlerle yok edilmesidir.

Ekvator Prensipleri: Projelerin çevresel ve sosyal risklerini yönetmek için kullanılan uluslararası finansal çerçevedir.

4. SORUMLULUK

ENVESU'nun çevre yönetim sistemini etkin bir şekilde uygulamasına yönelik sorumluluklar aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

Üst Yönetim

- Çevre Politikası ve hedeflerinin oluşturulmasını, uygulanmasını ve sürekli iyileştirilmesini sağlar.
- Çevresel performansı değerlendirmek için düzenli olarak yapılan gözden geçirme toplantılarına katılır.
- Çevre Yönetim Sistemi için gerekli kaynakların tahsisini sağlar.
- Çevre ile ilgili yasal ve diğer gerekliliklere uyumu garanti eder.

Çevre Koordinatörü

- Çevre Yönetim Sistemi'nin (ÇYS) etkin bir şekilde uygulanmasını, izlenmesini ve sürekli iyileştirilmesini sağlar.
- Çevresel hedeflere ulaşılması için gerekli aksiyonları planlar ve koordine eder.
- Çevresel risk ve fırsatların analizini yapar ve sonuçları raporlar.
- Çevresel performansı ölçmek için düzenli izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütür.
- Atık yönetimi süreçlerini (ayrıştırma, depolama, taşıma, bertaraf) yönetir ve denetler.
- Enerji tüketimini izler, analiz eder ve enerji verimliliğini artırmaya yönelik projeleri uygular.
- Çalışanlara çevre bilinci ve enerji tasarrufu konusunda eğitimler düzenler, farkındalık oluşturur.
- Lisanslı atık taşıma firmalarının faaliyetlerini takip eder ve süreçlerin yasal mevzuatlara uygunluğunu denetler.
- Geri dönüşüm hedeflerine ulaşmak için gerekli planlamaları yapar ve uygulamaları takip eder.
- Aydınlatma ve ısıtma-soğutma sistemleri ile ekipman performanslarını optimize eder.
- Düzenli çevre performansı raporları hazırlayarak üst yönetime sunar.

Departman Yöneticileri/Koordinatörleri

- Kendi bölümlerinde Çevre Politikası ve çevre hedeflerine uygun çalışılmasını sağlar.
- Çalışanların çevre ile ilgili gerekliliklere uymalarını temin eder.
- Enerji verimliliği ve atık yönetimi gibi süreçlerde departmanlarının performansını izler ve iyileştirme önerileri sunar.

Çalışanlar

- Çevre Politikası ve çevre hedeflerine uygun bir şekilde hareket eder.
- Atıkları doğru şekilde ayrıştırır ve çevre dostu uygulamalara katılır.
- Enerji tasarrufu için belirlenen prosedürlere uyar.
- Çevresel risklerin önlenmesine ve çevresel performansın iyileştirilmesine katkıda bulunur.

5. ÇEVRE POLİTİKASI

ENVESU'nun Çevre Politikası, şirketin çevresel sorumluluklarını ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine olan bağlılığını açık bir şekilde ifade eder. Politikanın uygulanmasında 2872 sayılı Çevre Kanunu, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu, Sıfır Atık Yönetmeliği ve Atık Yönetimi Yönetmeliği gibi ulusal mevzuatlarla tam uyum sağlanır. Politika, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi ve AB Atık Çerçeve Direktifi (2008/98/EC), AB Su Çerçeve Direktifi (2000/60/EC) ve AB Enerji Verimliliği Direktifi (2012/27/EU) gibi uluslararası düzenlemeler doğrultusunda doğal kaynak yönetimi, çevresel etkilerin azaltılması, enerji verimliliği ve sıfır atık gibi alanlarda taahhütler sunar. Ayrıca, Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve Ekvator Prensipleri gibi uluslararası finans kuruluşlarının çevresel ve sosyal standartlarına uyumu esas alarak projelerde risk analizini ve toplumsal etkilerin yönetimini temel bir yaklaşım olarak benimser.

ENVESU, çevre yönetim süreçlerinde yerel mevzuat ve uluslararası standartlarla tam uyum sağlamayı, çevresel performansı sürekli iyileştirmeyi ve çevre bilincini artırmayı hedefler. Şirket, çevresel sürdürülebilirlik anlayışıyla hem çalışanları hem de paydaşları için farkındalık yaratmayı önceliklendirerek, çevre dostu teknolojileri ve döngüsel ekonomi uygulamalarını teşvik eder. Söz konusu politika, **ENVESU**'nun çevre yönetim planındaki tüm süreçlere rehberlik ederek, doğal kaynakların korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi için verilen taahhütleri belirler.

6. ÇEVRE HEDEFLERİ

ENVESU, sürdürülebilir bir gelecek için Çevre Politikası doğrultusunda belirlediği hedefleri her yıl düzenli olarak gözden geçirir ve geliştirmek için gerekli adımları atar. Bu hedefler, doğal kaynakların korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevresel performansın sürekli iyileştirilmesi ilkelerine dayanır:

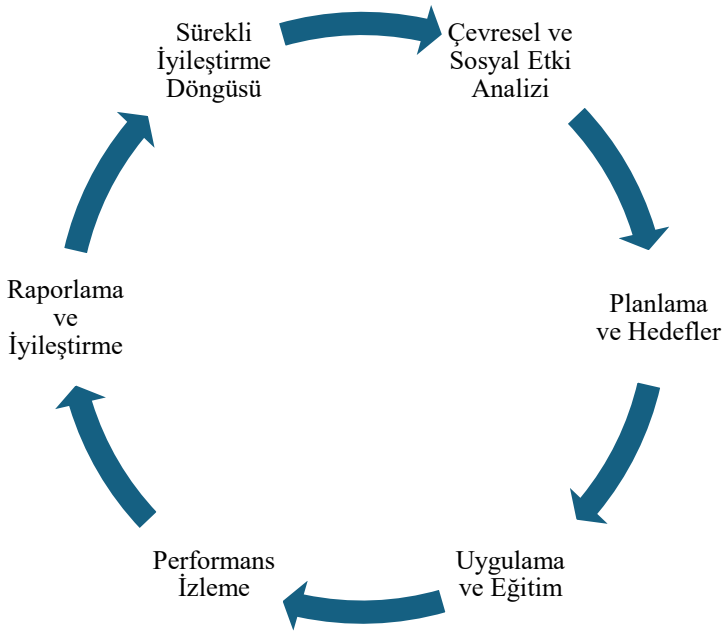
1. **Enerji Verimliliği:** Enerji tüketim yoğunluğunu azaltmak amacıyla enerji verimliliği uygulamalarını yaygınlaştırmak ve her yıl ölçülebilir bir iyileşme sağlamak; bu iyileşme, önceki yıllardaki performansa ve teknik olanaklara bağlı olarak belirlenir.
2. **Atık Azaltımı:** Tehlikeli atık miktarını 3 yıl içinde %10 azaltmak ve bu seviyeyi korumak.
3. **Su Koruma:** Ofis içinde su israfının önlenmesi, suyun verimli kullanımının sağlanması ve çalışanların bu konuda bilinçlendirilmesi amacıyla iyileştirme çalışmaları yapılır.

7. ÇEVRE SÜREÇLERİ AKIŞI

ENVESU'nun çevre yönetiminde benimsediği sistematik yaklaşım, çevresel etkilerin kontrol altına alınmasını ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sağlamayı amaçlar. Bu kapsamda süreç akış adımları, çevresel risk ve fırsatların belirlenmesinden başlayarak politika ve hedeflerin oluşturulması, uygulama planlarının devreye alınması, personel ve paydaş eğitimleri, performans değerlendirmeleri ile sürekli iyileştirme faaliyetlerini kapsar. Her bir adım, çevre yönetim sistemimizin etkinliği ve sürekli geliştirilmesi için kritik bir öneme sahiptir.

Süreç Akış Adımları:

1. Çevresel risk ve fırsatların analizi.
2. Çevre politikası ve hedeflerin oluşturulması.
3. Uygulama planlarının hazırlanması.
4. Eğitimlerin gerçekleştirilmesi.
5. Performans ölçüm ve değerlendirme.
6. Raporlama ve iyileştirme faaliyetleri.

Şekil. Çevre Süreçleri İş Akım Şeması

8. ENERJİ YÖNETİM SÜRECİ

Enerji yönetim süreci, kaynakların verimli kullanılması, enerji maliyetlerinin azaltılması ve çevresel etkilerin en aza indirilmesi için kritik bir öneme sahiptir. **ENVESU**, enerji verimliliği hedeflerine ulaşmak ve sürdürülebilir enerji kullanımını desteklemek amacıyla sistematik bir yaklaşım benimser. Sürecin temel unsurları, enerji tüketiminin izlenmesi, verimlilik hedeflerinin belirlenmesi, çalışan farkındalığının artırılması ve yenilikçi projelerin hayata geçirilmesi üzerine odaklanır. **ENVESU**, sürdürülebilir bir enerji politikası yönetiminde ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Standardı, 5627 sayılı

Türkiye Enerji Verimliliği Kanunu, Avrupa Birliği Enerji Verimliliği Direktifi (2018/2001/EU) gibi uluslararası kabul görmüş kılavuz dokümantasyonu benimser.

8.1. Enerji Verimliliği Hedeflerinin Belirlenmesi

Yıllık enerji tüketimini azaltmak hedeflenir. Enerji tasarrufu için gerçekleştirilecek öncelikli alanlar (aydınlatma, ısıtma-soğutma sistemleri) belirlenir. Çalışanlar bu konuda katılım sağlamaları için teşvik edilir.

8.2. Çalışan Farkındalığı ve Eğitim

Çalışanlara enerji tasarrufu konusunda e-posta aracılığıyla bildirimler yapılır. Yönetim tarafından gerekli görülmesi halinde eğitimler verilir, workshop çalışmaları yapılır.

8.3. Enerji Verimliliği Projeleri

Aydınlatma Sistemlerinin Dönüşümü: Enerji tasarruflu LED ampullerin kullanımı teşvik edilir.

Cihaz Performansı ve Otomasyon: Verimli cihazların kullanımı ve enerji otomasyon sistemlerinin entegrasyonu sağlanır.

Isıtma ve Soğutma Sistemleri: Isı yalıtımı projeleri ve akıllı termostatlar devreye alınır.

9. ATIK YÖNETİM SÜRECİ

Atık yönetim süreci, çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması ve doğal kaynakların korunması için hayati bir rol oynar. **ENVESU**, faaliyetlerinden kaynaklanan atıkların doğru bir şekilde yönetilmesini ve geri dönüşüm oranlarının artırılmasını temel önceliklerinden biri olarak benimsemiştir. Süreç, atıkların kaynağında ayrıştırılmasından bertarafına kadar her aşamada etkin bir planlama ve uygulama ile yürütülür. **ENVESU**, atık yönetim sisteminin sürdürülebilir olması için çalışmalarını, Avrupa Birliği Enerji Verimliliği Direktifi (2012/27/EU), Sıfır Atık Yönetmeliği, Atık Yönetimi Yönetmeliği (RG: 02.04.2015/29314) ve AB Atık Çerçeve Direktifi (2008/98/EC) gibi uluslararası kabul görmüş kanunlar çerçevesinde yürütür.

Atık yönetimi süreci, Sıfır Atık Yönetmeliği çerçevesinde ofislerin bulunduğu bina yönetimi ile ortaklaşa yürütülür. Ofislerde atıkların aşağıda açıklandığı haliyle ayrıştırılması esastır. Ancak ofislerden karma olarak çıkarılan atıklar da bina yönetimi tarafından ayrıştırılır.

9.1. Ayrıştırma

Kâğıt, plastik, cam, metal ve organik atıklar, ofis içinde türlerine göre ayrıştırılır: kâğıt, plastik, cam, metal ve organik. Tehlikeli atıklar (örneğin toner kartuşları, elektronik atıklar) ayrı bir kapta toplanır.

9.2. Depolama

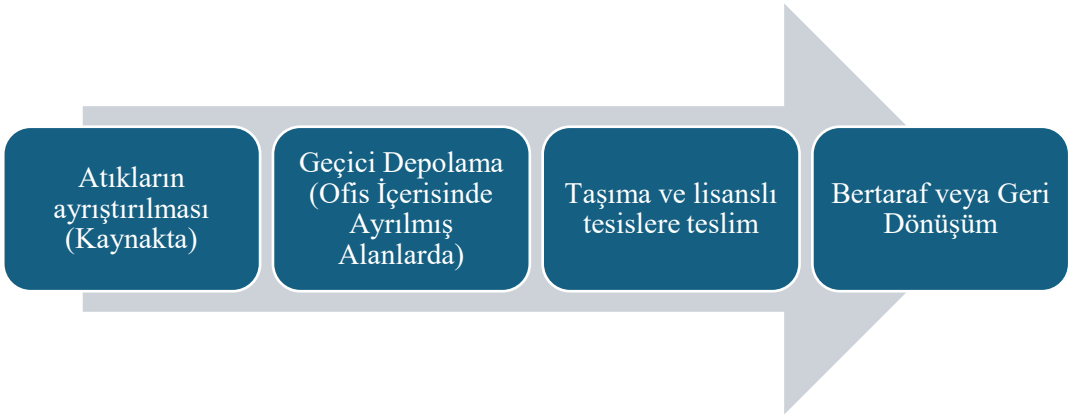
Ayrıştırılan atıklar geçici atık depolama alanlarında biriktirilir. Tehlikeli atıklar uygun güvenlik standartlarına uygun konteynerlerde saklanır.

9.3. Taşıma

Atıkların taşınması, lisanslı atık taşıma firmaları tarafından gerçekleştirilir. Atık taşıma sürecinde yasal belgeler doldurularak kayıt altına alınır.

9.4. Bertaraf ve Geri Dönüşüm

Tehlikeli atıklar, çevreye zarar vermeyecek şekilde bertaraf edilir. Tehlikesiz atıklar, geri dönüşüm tesislerine yönlendirilir.

Şekil. Atık Yönetim Şeması

10. REFERANSLAR

- ISO 14001:2015: Çevre Yönetim Sistemi Standardı.
- ISO 9001:2015: Kalite Yönetim Sistemi Standardı.
- ISO 45001:2018: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi.
- ISO 50001:2018: Enerji Yönetim Sistemi Standardı.
- Türkiye Enerji Verimliliği Kanunu (5627 Sayılı Kanun).
- Türkiye Çevre Kanunu (2872 Sayılı Kanun)
- Avrupa Birliği Enerji Verimliliği Direktifi (2012/27/EU).
- Türkiye Atık Yönetimi Yönetmeliği (RG: 02.04.2015/29314).
- Türkiye Sıfır Atık Yönetmeliği (RG: RG-12.07.2019/30829)
- Avrupa Birliği Atık Çerçeve Direktifi 2008/98/EC.
- Dünya Bankası Standartları: Enerji verimliliği ve su yönetimi projelerinde kullanılan çevre ve sosyal standartlar
- Ekvator Prensipleri: Projelerin çevresel ve sosyal risklerini yönetmek için uluslararası finans kuruluşları tarafından kullanılan çerçeve

11. EKLER

-